

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ М.Є. Рогоза _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Стратегія підприємства»

освітня програма «Економічна кібернетика», «Економіка підприємства»

спеціальність _____ 051 _____ Економіка _____
(код) (назва спеціальності)

галузь знань _____ 05 _____ Соціальні та поведінкові науки. _____
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегія підприємства» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Протокол від «30» грудня 2020 року № 7

Полтава 2020

Укладачі: Федірець О.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Економічна кібернетика» спеціальності 051
Економіка ступеня бакалавр

_____ М.Є. Рогоза
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства» спеціальності 051
Економіка ступеня бакалавр

_____ В.І. Перебийніс
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20__ року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Стратегія підприємства»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Бізнес-економіка, Основи економіки та діагностики, Моделювання економіки, Організація виробництва та управління бізнес-процесами, Основи лідерства.	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	4 курс, 2 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	6	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр – 180 годин		
- лекції: 18 год.		
- практичні заняття: 54 годин		
- самостійна робота: 108 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): Екзамен		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр – 180 годин		
- лекції: 4 год.		
- практичні заняття: 10 годин		
- самостійна робота: 166 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): Екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Успішне функціонування підприємства в умовах ринкових перетворень вимагає максимально ефективної роботи всіх його підрозділів і, особливо, органів управління, виявлення та використання внутрішніх резервів росту інвестиційної привабливості і конкурентоздатності, удосконалення основних напрямків діяльності суб'єкта господарювання – операційної, фінансової, інвестиційної. Стратегія підприємства відіграє важливу роль, вирішуючи багатопланові завдання, тому управління організацією є особливим видом діяльності щодо цілеспрямованої координації дій учасників процесу спільної діяльності.

Основною **метою** навчальної дисципліни «Стратегія підприємства» є формування у майбутніх фахівців вміння з теоретико-методологічних аспектів розроблення стратегій, стратегічних планів, проектів і програм;

створення системи стратегічного управління та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі..

Головними завданнями дисципліни є:

- набуття спеціальних знань у галузі управління підсистемами організації на всіх стадіях її життєвого циклу у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем;
- вміння використовувати основні елементи, моделі та принципи управління на вітчизняних підприємствах аграрної сфери;
- володіння навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами в організаціях;
- формування належних практичних вмінь і навичок застосування інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів з метою досягнення ефективного існування та розвитку організації.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем (ПР04); • застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (ПР05); • проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності (ПР10); • застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР12); • ідентифікувати джерела та 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК03); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК04); • здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК08); • здатність до адаптації та дій у новій ситуації (ЗК09); • здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10); • здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК11); • здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК13); • здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях (СК14); • здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин (СК23); • здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної,

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники (ПР13);</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПР16); • виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (ПР17); • використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (ПР18); • вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПР21); • демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у не визначених умовах (ПР22); • демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей (ПР24). 	<p>управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів (СК25);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК26); • здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК27); • здатність поглиблено аналізувати проблеми в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (СК29).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Оцінка підприємства в процесі формування стратегії

Тема 1. Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організації

Сутність і основні категорії стратегічного управління. Порівняльна характеристика стратегічного і нестратегічного управління. Зміст і структура стратегічного менеджменту: аналіз середовища; визначення місії та стратегічних цілей; вибір і оцінка стратегій; реалізація і контроль виконання стратегії. Рівні розробки стратегії в організації. Взаємозв'язок корпоративної, ділових, функціональних та операційних стратегій. Переваги і обмеження стратегічного управління.

Тема 2. Середовище господарської організації.

Внутрішнє оточуюче середовище. Діагностика змінюваності умов. Визначення агресивної стратегії підприємств і можливостей. Аналіз досягнутого рівня і перспектив розвитку колективу, виходячи з його стратегічної позиції. Аналіз сильних і слабких сторін колективу, можливостей його успішного розвитку, а також можливих труднощів. Методи і прийоми аналізу проблем стратегічного розвитку.

Тема 3. Стратегічне управління як реалізація цільового підходу.

Сутність, зміст виробничої стратегії, її зв'язок із загальною стратегією розвитку підприємства та іншими функціональними стратегіями. Завдання, що вирішуються в межах виробничої стратегії. Стратегічні цілі у сфері виробництва. Економічне обґрунтування виробничої стратегії. Варіанти виробничої стратегії. Фактори, що впливають на вибір стратегії виробництва. Оперативно-календарне планування в одиночному, серійному та масовому виробництві.

Модуль 2. Формування та реалізація стратегії підприємства

Тема 4. Сутність стратегії та «стратегічного набору».

Ланцюг цінностей як інструмент стратегічного аналізу. Види конкурентних стратегій. Шляхи досягнення конкурентних переваг стратегії лідерства за витратами. Стратегія широкої диференціації. Стратегія оптимальних витрат. Стратегія упередження. Позиції підприємств в конкурентному середовищі.

Тема 5. Стратегічні плани, проекти і програми.

Роль та значення стадії реалізації в процесі стратегічного управління. Завдання керівництва в процесі реалізації стратегії. Розподіл ресурсів і фокусування на стратегічних задачах. Фінансове планування і бюджетування в процесі реалізації стратегічного набору. Корпоративна культура і її роль у реалізації стратегії. Стратегічне лідерство і подолання опору змінам. Контроль реалізації стратегії

Тема 6. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм.

Економічна сутність, роль і принципи розробки фінансової стратегії. Фактори, що впливають на фінансову стратегію підприємства. Складові фінансової стратегії. Етапи процесу розробки і реалізації фінансової стратегії. Система операційних фінансових стратегій: стратегії управління активами; стратегії управління капіталом; стратегії управління грошовими потоками; стратегії управління фінансовими ризиками; стратегія антикризового фінансового управління.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Оцінка підприємства в процесі формування стратегії					
Тема 1. Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організації	2	Практична робота 1.	2	Виконати індивідуальні завдання.	8
Тема 2. Середовище господарської організації	-	Практична робота 2.	2	Виконати індивідуальні завдання.	8
Тема 3. Стратегічне управління як реалізація цільового підходу	2	Практична робота 3. Практична робота 4. Модульна контрольна робота.	2 2 2	Виконати індивідуальні завдання.	10
Модуль 2. Формування та реалізація стратегії підприємства					
Тема 4. Сутність стратегії та «стратегічного набору».	2	Практична робота 5. Практична робота 6. Практична робота 7. Практична робота 8.	2 2 2 2		10
Тема 5. Стратегічні плани, проекти і програми	2	Практична робота 9.	2	Виконати тести самоконтролю	10

				знань. Виконати індивідуальні завдання.	
Тема 6. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм.	2	Практична робота 10. Модульна контрольна робота	2 2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	10
Разом	10		24		56

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): захист домашнього завдання (2 балів); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	40
Модуль 2 (теми 4-6): захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (3 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Залік	20
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Базова

1. Ковальчук М. І. Стратегічний аналіз у сільському господарстві : навч. посібник. К. : КНЕУ, 1997. 224 с.
2. Куденко Н.В. Стратегічний маркетинг: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2008. 256 с.

3. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві: підручник. Київський національний економічний ун-т. 2 вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2004. 495 с.

4. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. К.: Експрес-Поліграф, 2001. 560 с.

5. Пасічник В.Г. Акілін О.В. Планування діяльності підприємства: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 256 с.

6. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління. К.: КНЕУ, 1999. 384 с.

Допоміжна

1. Ансофф И. Стратегическое управление. М.: Экономика, 1989. 280 с.

2. Батюк Б. Б., Пенцак Т. Г. Прийняття управлінських рішень в аграрному виробництві: психологічний аспект. *Економіка АПК*. 2011. № 8. С. 130-134.

3. Бузько І. Р., Вартанова О. В., Надьон Г. О. Стратегічне управління персоналом підприємства в умовах сучасного розвитку ринку праці: монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. 304 с.

4. Вагнер І. Роль стратегічного аналізу у виборі та розробці стратегії управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2014. № 8. С. 98-104.

5. Малярець Л. М., Штереверя А. В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства: монографія. Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. 80 с.

6. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 400 с.

7. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції. К.: Основи, 1998. 390 с.

8. Стратегічне управління потенціалом підприємства: монографія / НАН України, Інститут економіки промисловості / Шелегеда Б. Г., Касьянова Н. В., Берсуцький А. Я. та ін. Донецьк: ДонУЕП, 2006. 219 с.

9. Судомир С. М., Герчанівська С. В. Стратегічне управління розвитком підприємства. *Агросвіт*. 2011. №13/14. С. 33-35.

10. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учеб. для вузов. М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. 576 с

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua/ (Бібліотека ім. В.І. Вернадського)

2. <http://korolenko.kharkov.com/> (Бібліотека ім. В.Г. Короленко)

3. <http://lib.meta.ua/> (Електронна бібліотека)

4. www.lib.ua-ru.net/ (Студентська електронна бібліотека)

5. <http://zakon3.rada.gov.ua/> (Нормативно-правова база України)

6. www.ukrstat.gov.ua/ (Державна служба статистики України)

7. www.iteam.ru/publications/strategy

8. www.twirpx.com/file/36675

9. Ecoportal.univ.kiev.ua (на сайті представлені матеріали екологічних конференцій, нарад, публікації, результати досліджень, освіта)

10. www.unep.ch/ (Програма ООН з питань захисту довкілля – United Nations Environment Program)

11. www.rada.kiev.ua (сайт Верховної Ради України)

12. www.eea.europa.eu/ (ЕЕА – European Environment Agency)

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.